

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120269103
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6120269103.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletého T. H., nar. XX.XX.XXXX, t. č. Centrum pre deti a rodiny Z., A. XXXX/XX Z., zastúpeného opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. N., F. XX a otca F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., A. O. XXX, t. č. Q. R., o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica o zmenu zariadenia a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd dočasne odovzdáva maloletého T. H., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Y. pre deti a rodiny Z., A. XXXX/XX, Z..

Otec je povinný dočasne prispievať na výživu maloletého T. H., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na každé dieťa zvlášť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Z., A. XXXX/XX, Z., počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

Matka je povinná dočasne prispievať na výživu maloletého T. H., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na každé dieťa zvlášť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Z., A. XXXX/XX, Z., počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 32P/59/2020.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici (ďalej len „UPSVar“) sa návrhom doručeným súdu dňa 01.04.2020 domáha zmeny zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým. Súčasťou návrhu bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne odovzdá maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Z. (ďalej aj „centrum“). Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/390/2013-55 zo dňa 16.04.2014 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť realizovaná v Detskom domove Z., A.. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/230/2018-29 zo dňa 08.10.2018 bol maloletý dočasne umiestnený do Liečebno-výchovného sanatória, A. G. 1, D.. Na základe stanovenej diagnózy v zmysle doručeného lekárskeho posudku, bolo potrebné umiestniť maloletého do vhodného zariadenia, ktoré disponuje špecializovanou skupinou pre deti s duševnou poruchou. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/229/2019-25 zo dňa 14.10.2019 súd neodkladným opatrením nariadil Centru pre deti a rodiny A. odovzdať maloletého dočasne do starostlivosti centra. Neodkladné opatrenie trvá 6 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v centre, kde bol umiestnený dňa 23.10.2019. Dňa 16.03.2020 im bola doručená správa z centra so záverom, že maloletý sa dobre adaptoval v prostredí centra, prijal normy a režim, rešpektuje authority a nevhodné prejavy správania maloletého sa zmiernili. Preto je vhodné, aby maloletý aj naďalej ostal umiestnený v centre. Pobyt maloletému prospieva a maloletý sa sám vyjadril, že

sa v centre cíti dobre a páči sa mu tam. Keďže dňa 23.04.2020 pominú účinky neodkladného opatrenia a s poukazom na to, že na strane rodičov nenastali zmeny v rodinných a sociálnych pomeroch, je v záujme zdravého fyzického a psychického vývinu maloletého, aby súd nariadil požadované neodkladné opatrenie.

2. Súd z opatrovníckeho spisu zistil, že posledným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/229/2019-25 zo dňa 14.10.2019 bolo nad maloletým nariadené neodkladné opatrenie pobytom v zariadení (centrum) najdlhšie na šesť mesiacov. Maloletý je rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/390/2013-55 zo dňa 16.04.2014 v ústavnej starostlivosti v Detskom domove Z., A..

3. Z výpisu sociálnej poisťovne matky súd zistil, že jej vymeriavací základ u zamestnávateľa A. L., spol. s r.o. dosahoval sumu cca 143 Eur. Z výpisu zo sociálnej poisťovne otca súd zistil, že otec je vo výkone trestu pracovne zaradený a naposledy jeho vymeriavací základ za mesiac 02/2020 dosahoval sumu 218,06 Eur.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 367 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Podľa § 366 CMP Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

11. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

12. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre

Ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

13. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi, alebo maloletému dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

14. UPSVaR podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci maloletého po začatí konania. Po posúdení návrhu a priložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, pretože potreba nariadenia neodkladného opatrenia je naliehavá a nevyhnutná. Nad maloletým v ústavnej starostlivosti bol posledným rozhodnutím súdu (uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/229/2015 zo dňa 14.10.2020) nariadené neodkladné opatrenia pobytom v centre z dôvodu potreby výchovného opatrenia maloletého. Doba trvania neodkladného opatrenia uplynie dňa 23.04.2020, kedy by sa mal maloletý vrátiť do zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. Súd po posúdení obsahu spisu zistil, že výchovné opatrenie plní svoj účel, keďže maloletý sa v centre adaptoval, prijal normy a režim centra, páči sa mu tam, pričom sa zmiernili nevhodné prejavy jeho správania, pre ktoré bol v minulosti umiestnený do Liečebno-výchovného sanatória A. G., D.. Vzhľadom na túto skutočnosť, keďže maloletý v centre prosperuje a jeho správanie sa posunulo k lepšiemu a maloletému sa v zariadení páči, vznikla naliehavá a nevyhnutná potreba ponechania maloletého v danom zariadení, nakoľko sa jeho pobyt podľa posledného rozhodnutia súdu skončí dňa 23.04.2020. Nie je v záujme maloletého, aby bol t. č. vyňatý z tohto zariadenia do rozhodnutia súdu vo veci samej, pretože to môže mať negatívny vplyv na jeho správanie, ktoré sa prejavovala v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti. Z uvedených dôvodov súd s ohľadom na osvedčený skutkový stav nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého do rozhodnutia súdu vo veci samej odovzdal do centra, ktoré s odovzdaním maloletého súhlasilo.

15. Súd sa stotožnil s návrhom navrhovateľa na uloženie povinnosti rodičom prispievať na výživu maloletých v nevyhnutnej miere. Účelom nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je uloženie povinnosti povinnej osobe platiť výživné v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných potrieb oprávnenej osoby. Povinnosť prispievať výživným v nevyhnutnej miere automaticky nezodpovedá odôvodneným potrebám oprávneného a možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného. Bezodkladná potreba platenia výživného v nevyhnutnej miere musí byť odôvodnená, alebo musí vyplývať zo skutkového stavu. Sústavná a dôsledná starostlivosť o maloleté dieťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. Podmienkou pre uloženie povinnosti prispievať na výživu maloletého dieťaťa je skutočnosť, že rodičia dieťaťa spolu nežijú a netvorí spoločnú domácnosť. Vyživovacia povinnosť zaväzuje oboch rodičov bez ohľadu na to, do koho starostlivosti je dieťa zverené. Predpokladá sa, že rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti, plní svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ako poskytovaním stravy, ubytovania, ošatením a uhrádzaním ďalších výdavkov spojených so starostlivosťou o dieťa. Zo zákona o rodine explicitne nevyplýva, že určenie vyživovacej povinnosti na dieťa je podmienené rozhodnutím súdu o osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu. Vyživovacia povinnosť rodičov, ako aj právo maloletého dieťaťa, trvá bez ohľadu na to, do koho starostlivosti bolo dieťa zverené.

16. Dočasným zverením maloletých detí do starostlivosti zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nezaniká rodičom vyživovacia povinnosť voči maloletému. Rodičia maloletého neposkytujú osobnú starostlivosť. V rámci § 366 CMP súd môže uložiť povinnému rodičovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťa len v nevyhnutnej miere. Dieťa má totiž právo na výživné zo strany rodičov. Keďže súd z obsahu spisu zistil, že príjem matky a otca, ktorý je obmedzený na osobnej slobode, nedosahuje ani výšku minimálnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky, uložil súd zhodne rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletého v prospech centra výživným v sume 30 % zo životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré ku dňu vydania rozhodnutia predstavuje sumu 28,79 Eur mesačne.

17. Súd poukazuje na to, že nariadenie neodkladného opatrenia je procesným opatrením len dočasného charakteru, v ktorom súd rozhoduje na základe osvedčenia rozhodujúcich skutočností, pričom vo veci samej rozhodne po dôkladnom zvážení a zistení skutočného stavu veci.

18. Keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný po začatí konania, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP). Dobu trvania neodkladného opatrenia súd vymedzil do právoplatného skončenia prebiehajúceho konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica s tým, že lehota na odvolanie neplynie do 30.04.2020 (§ 1 písm. a/ v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony). V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie urobené v listinnej podobe je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov (dvojmo) inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 125 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP) vo veci výživného, styku je vykonateľné dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP).